

Юрченко Л.І.

*д.філос.н., професор, Харківський навчально-науковий інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи»*

Пилипчук Д.С.

*Магістрант, Харківський навчально-науковий інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи»*

ОСНОВНІ АСПЕКТИ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БАНКІВ В УКРАЇНІ

Активне розповсюдження концепції та принципів корпоративної соціальної відповідальності у економічно розвинутих країнах світу з огляду на глобалізаційні та інтеграційні процеси сприяє поступовій імплементації окремих елементів соціально-орієнтованих програм та проектів у їхніх менш розвинутих країнах-сусідах. Зокрема, йдеться про підвищення відповідальності бізнес-структур перед суспільством.

Розглядаючи дане питання у площині банківської системи загалом корпоративна соціальна відповідальність реалізується за такими окремими аспектами: етичне ведення господарської діяльності, програми лояльності та розвитку персоналу, налагодження співпраці між окремими секторами економіки, домогосподарствами та державою, загальне сприяння сталому суспільному розвитку.

Разом з тим необхідно зазначити, що, на жаль, в Україні концепція корпоративної соціальної відповідальності знаходиться на етапі початкового становлення. На практиці така ситуація виявляється у недостатності ресурсів та (або) небажанні вищого керівництва значної кількості вітчизняних банків приділяти увагу повноцінній реалізації системи корпоративної соціальної відповідальності у поточній та операційній діяльності банківської установи. Тобто, особливої уваги набуває аналіз зв'язку між впровадженням окремих аспектів соціальної відповідальності у діяльності банку та його ключовими фінансовими показниками.

У цьому контексті заслуговують уваги дослідження закордонних вчених щодо наявності таких зв'язків. Загалом відмічається позитивний зв'язок між соціальною відповідальністю та такими показниками як рентабельність капіталу та активів; відсутність зв'язку між системою соціальної відповідальності та чистим прибутком [2,3].

Розглядаючи питання корпоративної соціальної відповідальності у банківській сфері, необхідно зважати і на той факт, що, окрім осередків традиційних функцій, банки поступово трансформуються у динамічний та активно діючий механізм забезпечення транспарентності забезпечення суспільних відносин. Це проявляється у діяльності банків щодо запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Здійснюючи постійний фінансовий моніторинг, банки активно протидіють

функціонуванню тіньової економіки, сприяють прозорості ведення бізнесу загалом та у розрізі окремих господарських операцій, і, таким чином, сприяють розвитку їхньої соціальної відповідальності [1].

Разом з тим, кожен банк у процесі реалізації корпоративної соціальної відповідальності має керуватися певними принципами (Рис. 1).

Рис. 1. Принципи корпоративної соціальної відповідальності банку

Розглянемо їх більш ґрунтовно на прикладі корпоративної соціальної відповідальності, що реалізується у ПАТ КБ«ПриватБанк»[4].

Відкритість і прозорість діяльності полягає у наступному. Окрім мінімально необхідної згідно з вимогами чинного законодавства звітності, банк також оприлюднює інформацію щодо ключових показників своєї ділової активності, аналітичні прогнози та матеріали, що будуть корисними його партнерам та клієнтам.

Побудова доброзичливих відносин з усіма зацікавленими сторонами проявляється таким чином, що, у цьому контексті банк, серед іншого, займається професійним розвитком менеджменту та персоналу як рушійної сили функціонування банку та досягнення ключових цілей його діяльності.

В аспекті врахування суспільних інтересів, банк навчає дітей та підлітків основам фінансової грамотності, сприяючи формуванню економічно обізнаних та свідомих громадян українського суспільства.

Щодо виконання вимог законодавства, то банк активно взаємодіє з органами державного нагляду і контролю з питань фінансового моніторингу, контролю за цільовим використанням окремих потоків фінансових ресурсів тощо.

Реалізація принципів соціальної відповідальності у ПАТ КБ«ПриватБанк» стимулює формування громадянського суспільства. Банк

займається реалізацією благодійних проектів та суспільно-корисних заходів із залученням широких верств населення.

Таким чином, аналіз особливостей впровадження корпоративної соціальної відповідальності у банках України дозволяє зробити висновки щодо доцільності активної розбудови окремих соціально-орієнтованих елементів у їхню діяльність. Разом з тим, важливим аспектом є регулярна оцінка зв'язку соціально-економічної відповідальності та фінансово-економічного стану банку.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» № 1702-VII від 14.10.2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1702-18>
2. McGuire, J., Sundgren A. and Schneeweis T. (1988), «Corporate social responsibility and firm financial performance», Academy of Management Journal, 31 (4), 854–872.
3. McWilliams, A. and Siegel D. (2000), «Corporate social responsibility and financial performance: Correlation or misspecification?», Strategic Management Journal, 21 (5), 603–609.
4. Офіційний сайт ПАТ КБ «Приватбанк». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://privatbank.ua>